

Scénář k rozhlasové reportáži

MARTA JANKŮ

Pod vedením Kláry Macečkové zpracovali žáci 8. třídy ZŠ a MŠ Velké Losiny – Vít Semrád, Daniel Židek, Anna Černohousová, Lukáš Libich a Terezie Spillerová.

Paní Marta Janků se narodila na Hané, v malé vesničce Biskupice u Jevíčka, kde žila se svými rodiči a dvěma sourozenci do svých tří let. V poválečném období se rodina přestěhovala do Petrova nad Desnou. Paní Marta byla od malička věřící a pravidelně chodila s rodiči do kostela. Díky tomu se za minulého režimu potýkala s mnoha problémy.

V roce 1948 začala paní Janků navštěvovat základní školu v Petrově nad Desnou. Problémy s režimem se nevyhnuly ani zdejším věřícím kantorům, včetně třídního učitele paní Janků.

„Ti učitelé, kteří byli křesťané a kteří chodili do kostela, postupně museli ze školství odejít a on patřil mezi ty úplně první, co ze školy odešli.“

Do školy nastoupil kantor, který byl nasazen komunistickou stranou a dohlížel na dění ve škole. Také verboval žáky do svazu pionýrů.

„Na celé škole se stalo, že jsem byla jediná nepionýrka, protože všichni šli do pionýra a já ne.“

Rok 1953 přinesl několik zásadních změn.

„V březnu umřel Stalin, tak bylo hrozně zle, hrozně velký, obrovský smutek, tatíček Stalin umřel, neštěstí. Jenomže za čtrnáct dní umřel Gottwald. A čtrnáct dní na to zemřel můj dědeček a to bylo velké štěstí, protože za čtrnáct dní po jeho pohřbu byla měna.“ O velkém štěstí paní Janků hovoří proto, že kdyby dědečka pochovali o čtrnáct dní později, neměli by díky měnové reformě ani na pohřeb.

Tatínek paní Marty chtěl, aby po základní škole nastoupila na střední pedagogickou školu, paní Marta ovšem odmítla.

„Nechtěla jsem z jednoho prostého důvodu, protože jsem viděla, jak to na té škole chodilo, kolik kantorů mimo tohoto pana učitele muselo odejít jenom kvůli tomu, že byli křesťané.“

Nakonec se vyučila švadlenou a této profesi se věnovala po zbytek svého života.

Kromě nepříjemností s režimem má ale paní Marta také spoustu příjemných a veselých zážitků. Velmi ráda například vzpomíná na dovolenou v Jugoslávii.

„Můj muž se tak hrozně bál, děvčata byla nadšená a já jsem se celou dobu klepala. Jenomže to letadlo bylo tak špatné, že se klepalo s námi také.“

Za svůj život paní Marta nabyla mnoho vědomostí a o jednu z nich se s námi podělila.

„Když máte tu víru, máte se k čemu obrátit, máte v něčem posilu, vždycky ten život zvládnete, ať už je těžký, jak chce. To je asi můj pohled na život.“